

Jakelu: ProfTest Syken pätevyyskokeisiin osallistuvat toimijat

Pätevyyskoe NW 06/2024 – Luonnonvesi II

ProfTest Syke järjestää pätevyyskokeen laboratorioille, jotka tekevät luonnonvesistä seuraavia määrittäyksiä: happi, klorofylli *a*, saliniteetti, SiO₂, TIC ja TOC.

Pätevyyskokeen tarkoituksena on osallistuvien laboratorioiden tulosten vertailtavuuden ja oikeellisuuden varmistus. Osallistujien määräksi arvioidaan noin 30 laboratoriota. Järjestettävä pätevyyskoe kuuluu akkreditoituun pätevyysalueeseen (finas.fi).

Näyttematriisit

Synteettinen näyte, murtovesi ja jokivesi.

Aikataulu

Kierrokselle ilmoittautuminen	14.3. – 12.4.2024
Näytteen lähetyspäivä	14.5.2024 (lisätietoja: kappale 4 <i>Näytteiden toimitus</i>)
Näytteiden analysointi	happi, klorofylli <i>a</i> , TIC 16.5.2024 saliniteetti, SiO ₂ , TOC 24.5.2024 mennessä
Osallistujatulosten raportointi	15.5. – 27.5.2024

Osallistumismaksu

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on **830 €** (+ alv 24 %).

Katso tarkemmat tiedot tämän kirjeen kappaleesta 9 *Osallistumismaksu*.

Päivi Grönroos,
koordinaattori

Mirja Leivuori,
ryhmäpäällikkö

ProfTest Syke on FINAS-akkreditointipalvelun akkreditoima vertailumittausten järjestäjä PT01 (finas.fi), jonka toiminta täyttää ISO/IEC 17043 (2010) vaatimukset.

Pätevyyskokeen toteutus

1 Järjestäjä

ProfTest Syke, Suomen ympäristökeskus (Syke)

Osoite: Mustialankatu 3, 00790 Helsinki

Sähköposti: profTest@syke.fi

Yhteyshenkilöt

Koordinaattori: Päivi Grönroos, puh. 0295 252 174

Koordinaattorin sijainen: Mirja Leivuori, puh. 0295 251 366

Tekninen toteutus: Keijo Tervonen, puh. 0295 251 691

Markku Ilmakunnas, puh. 0295 251 208

Sari Lanteri, puh. 0295 251 349

Ritva Väisänen, puh. 0295 251 759

Sähköposti: etunimi.sukunimi@syke.fi

Analytiikan asiantuntijat

Happi, klorofylli α , SiO₂, TIC, TOC

Saliniteetti

Mika Sarkkinen (Syke), puh. 0295 251 620

Riikka Mattsson (Syke), tel. +358 295 251 016

Sähköposti: etunimi.sukunimi@syke.fi

Asiantuntijalaboratorio Syke, Oulu ja Helsinki (T003, finas.fi)

2 Näytteet ja testisuureet

Pätevyyskokeen näytematriisit ovat: synteettinen näyte, murtovesi sekä jokivesi. Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja kestäväinnit esitetään liitteessä 1. Näyte A1K on synteettinen klorofylli α -näyte etanolissa. Näytteen avulla tarkistetaan spektrofotometrin absorbanssi. Myös fluorometriä käyttävät laboratoriot saavat sen avulla ulkoisen varmistuksen spektrofotometrille, jonka avulla fluoresenssispektrofotometrin kalibrointi tarkistetaan.

Huom! Näytteiden mukana toimitetaan lämpötilänäyte (vettä), jonka lämpötila vastaanottajan on mittava välittömästi näytteiden saavuttua. Näytteen avulla kontrolloidaan näytteiden kuljetuslämpötilaa.

Tarkistakaa analyysien vaatima näytemäärä ja tilatkaa tarvittaessa useampi näytepullo. Valitkaa myös sopivat kestäväintihappo TOC- näytteille.

3 Ilmoittautuminen

Pätevyyskokeeseen ilmoittautuminen on avoinna **12.4.2024 asti**.

Ilmoittautuminen tehdään sähköisen asiakasjärjestelmämme, ProfTestWEBin kautta osoitteessa www.p5.ymparisto.fi/Labtest/. Mikäli ProfTestWEBin käytössä ilmenee ongelmia tai tarvitsette järjestelmään käyttäjätunnuksen ja salasanan, pyydämme ottamaan yhteyttä profTest@syke.fi.

4 Näytteiden toimitus

Näytteet lähetetään osallistujille postitse **14.5.2024**. Ulkomaisille ja joillekin kotimaisille osallistujille näytteet lähetetään aiemmin, jotta varmistetaan niiden saapuminen määräaikaan mennessä.

Jos näytteet eivät ole saapuneet perille **15.5.2024 klo 16** mennessä, lähetyksessä on särkeineitä näyteastioita tai siitä puuttuu tilattuja näytteitä, osallistujaa pyydetään ottamaan heti yhteyttä puhelimitse pätevyyskokeen tekniseen toteutukseen (yhteystiedot löytyvät kappaleesta 1 *Järjestäjä*).

5 Näytteiden säilytys ja analysointi

Näytteitä säilytetään kylmässä (4 °C). **Määritykset tehdään siinä laboratoriossa, jonne näytteet toimitetaan ja laboratorion normaalisti käyttämillä menetelmillä.**

Näyte A1K on kestäväoity etanolilla. Happinäytteet on kestäväoity standardin SFS-EN 25813 mukaisesti. TOC- näytteiden kestäväoity tulee valita ilmoittautumisen yhteydessä. Muut näytteet ovat kestäväoimättömiä. Näytteet kestäväoityään heti niiden saavuttua, jos laboratorion rutiinikäytäntö edellyttää sitä.

Näytteistä ja määrityksistä ei tule tehdä rinnakkaismäärityksiä enempää kuin laboratorion normaalikäytäntö edellyttää.

Näytteiden testisuurekohtainen analysointiaikataulu on tämän kirjeen ensimmäisellä sivulla.

6 Tulosten raportointi

Osallistujien tulee palauttaa tuloksensa viimeistään **27.5.2024**.

Proftest Syke toimittaa kierroksen alustavan tulosraportin osallistujille viimeistään viikolla 24 (10.–14.6.2024). Loppuraportti julkaistaan viimeistään lokakuussa 2024 ja se on saatavilla ProftestWEBissä sekä Proftest Syken verkkosivuilla (syke.fi/proftest). Osallistujia tiedotetaan raportin julkaisusta sähköpostitse.

7 Vertailuarvot ja pätevyden arviointi

Testisuureen vertailuarvoksi asetetaan laskennallinen arvo (synteettiset näytteet) tai osallistujien tulosten robusti keskiarvo, mediaani tai keskiarvo. Vertailuarvon laskentaan otetaan ne tulokset, jotka on raportoitu annettujen ohjeiden mukaisesti. Tarvittaessa vertailuarvo voidaan asettaa myös asiantuntijalaboratorion tuloksen perusteella. Pätevyden arvioinnissa käytetään z-arvoja, joiden laskemisessa käytettävät tavoitehajonnan alustavat arvot ilmoitetaan näytteiden saatekirjeessä. Tarvittaessa arvioinnissa voidaan käyttää myös E_n - tai D%-arvoa.

8 Luottamuksellisuus

Pätevyyskokeen tulokset käsitellään nimettöminä.

9 Osallistumismaksu

Pätevyyskokeen osallistumismaksu on kaikkien määritysten ja näytteiden osalta **830 €** (+ alv 24 %). Osallistumismaksusta **450 €** (+ alv 24 %) on yleiskustannusosuus, minkä lisäksi tulevat määritys- ja näytekohdaiset maksut (+ alv 24 %) ilmoittautuessa tehdyn tilauksen mukaan seuraavasti:

Happi	25 €/näyte	(2 näytettä)
Klorofylli <i>a</i>	40 €/näyte	(3 näytettä)
Saliniteetti	20 €/näyte	(2 näytettä)
SiO ₂	20 €/näyte	(3 näytettä)
TIC	22 €/näyte	(2 näytettä)
TOC	22 €/näyte	(3 näytettä)

Osallistumismaksu peritään alustavan tulosraportin julkaisun jälkeen. Jos osallistuja tilaa ylimääräisiä näytteitä, laskutetaan niistä yllä mainittujen hintojen mukaisesti. Järjestäjä pidättää oikeuden periä toimenpidekorvausta laskun lähettämisen jälkeen tehdyistä laskutukseen liittyvistä (kuten laskutusosoite) korjauksista.

10 Liitteet

Liite 1 Näytteet, testisuureet, pitoisuusalueet ja näytteiden kestäväöinnit

Liite 1: Näytteet, testisuuret, pitoisuusalueet ja näytteiden kestäväinnit

Testisuure	Näytetyyppi	Näyte-tunnus	Näytetilavuus ¹⁾ ja pullotyyppi	Pitoisuusalue ja kestäväointi
Happi O ₂	Murtovesi	B2O	n. 100 ml hiostulpallinen lasipullo	5–40 mg/l <i>Kestäväointi:</i> <i>ks. SFS-EN 25813</i>
	Jokivesi	N3O		
Klorofylli <i>a</i>	Synteettinen näyte	A1K	30 ml, lasiputki	0,01–0,5 abs/cm
	Murtovesi	B2K	1000 ml muovipullo	1–50 µg/l
	Jokivesi	N3K		
Saliniteetti	Synteettinen näyte	A1S	250 ml, muovipullo	0,5–8 PSU
	Murtovesi	B2S		
SiO ₂	Synteettinen näyte	A1P	250 ml, muovipullo	0,5–40 mg/l
	Murtovesi	B2P		
	Jokivesi	N3P		
TIC	Synteettinen näyte	A1T	24 ml, kaasutiivis lasiputki	1–10 mg/l
	Jokivesi	N3T		
TOC	Synteettinen näyte	A1C	125 ml, muovipullo	1–20 mg/l <i>Kestäväointi²⁾:</i> <i>1 ml 2 mol/l HCl/100 ml tai</i> <i>1 ml 2 mol/l H₃PO₄/100 ml</i>
	Murtovesi	B2C		
	Jokivesi	N3C		

¹⁾ Tarkistakaa analyysien vaatima näytemäärä ja tilatkaa tarvittaessa useampi näytepullo.

²⁾ Valitkaa haluamanne kestäväointi tilausvaiheessa.

Näytetunnuksen ensimmäinen kirjain on matriisikoodi:

A = Synteettinen näyte

B = Murtovesi

N = Luonnonvesi (jokivesi)